

Fragment relacji świadka historii

IRENA SKIBNIEWSKA-KOZAK

ur. 1949, Bielawa

Zakres terytorialny i czasowy	Bielawa, lata 50. XX w.
--------------------------------------	-------------------------

Aresztowanie ojca za działalność antykomunistyczną

Mama po wojnie przyjechała najpierw do Bolesławca, a później do Bielawy. Tutaj poznała mojego ojca. Jego sytuacja nie była ciekawa, ponieważ uciekł z Białostoczczyzny, gdyż był poszukiwany już po wojnie za udział m.in. w wysadzaniu pociągów. Tuż przed moją komunią tatę zamknięto. Mama była z najmłodszą siostrą w zaawansowanej ciąży i pojechała do Warszawy. Tam narobiła rwetusu. A kobiety w ciąży nikt nie śmiał dotknąć. Po dziesięciu miesiącach tatę wypuszczono, a miał wyrok dziesięć lat. Ja do klasy czwartej klasy szkoły podstawowej nosiłam fałszywe nazwisko mojego ojca. Mama kazała się tacie ujawnić. Tato się ujawnił w 1956 roku, no a wkrótce przed moją komunią został aresztowany. Czyli większość tych, którzy się ujawniali, potem była karana. Wyrok dziesięciu lat był straszny, gdy w domu było czworo dzieci i piąte w drodze. Ale dobrze się skończyło. Po dziesięciu miesiącach tato wrócił. Ojca już nie było na mojej komunii. Pamiętam, jak nas traktowali wszyscy sąsiedzi. Wyzywali nas od „ojca kryminalisty”, od „ojca bandyty”. Przecież ludzie nie wiedzieli, o co chodzi. Że to był okres wojny, kiedy jeszcze broniliśmy się przed Rosjanami, żeby nas nie zagarnęli. I za tę działalność ojciec musiał potem odpokutować w taki sposób. Moja wychowawczyni ze szkoły podstawowej, pamiętam jej nazwisko, ale nie wymienię, bardzo źle mnie potraktowała. Nieprzyjemna to była sytuacja. Pamiętam, że po komunii wyszłam z kościoła na ulicę w sukience komunijnej i wydawało mi się, że każdy mężczyzna, który szedł w jasnym prochowcu, to tata. Biegłam za tym mężczyzną i przyglądałam się, czy to nie tata. Chciało mi się płakać. Po dziesięciu miesiącach tato wrócił. Ale co przeżyliśmy przez te dziesięć miesięcy, to tylko Pan Bóg wie.

Data i miejsce nagrania	27 września 2021, Bielawa
Rozmawiał/a	Maja Kozioł, Adriana Wodnicka
Redakcja	Jadwiga Horanin
Prawa	Forum Dialogu Między Kulturami